

ΔΗΜΟΣ ΦΛΩΡΙΝΑΣ

ΣΧΕΔΙΟ
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΙ
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύμφωνα με το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο για την υλοποίηση του επιχειρησιακού σχεδιασμού απαιτείται η σύνταξη από την Εκτελεστική Επιτροπή, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου Φλώρινας, του Σχεδίου Στρατηγικού Σχεδιασμού. Το Σχέδιο Στρατηγικού Σχεδιασμού συζητείται και εγκρίνεται από το Δημοτικό Συμβούλιο και στη συνέχεια το εγκεκριμένο κείμενο στρατηγικού σχεδιασμού τίθεται προς διαβούλευση στη Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης, ενώ παράλληλα πραγματοποιείται δημόσια διαβούλευση με την ανάρτηση του κειμένου στρατηγικού σχεδιασμού στο διαδίκτυο.

Το κείμενο του στρατηγικού σχεδιασμού έχει προκύψει από την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης, των υφιστάμενων αλλά και επιθυμητών συνεργασιών, της εκτίμησης των προσδοκόμενων πόρων και κυρίως των στόχων που έχουν τεθεί από το Δήμο Φλώρινας. Υπό την έννοια αυτή σε επίπεδο αξόνων και τομέων προτεραιότητας το Σχέδιο Στρατηγικού σχεδιασμού αποτελεί μία ολοκληρωμένο προσέγγιση του οργανωτικού σχεδιασμού και του αναπτυξιακού οράματος του Δήμου Φλώρινας.

Στην κατά το δυνατόν ολοκληρωμένη προσέγγιση αποσκοπεί η διενέργεια της δημόσιας διαβούλευσης, με βάση την οποία καλούνται όλοι οι φορείς και οι ενεργοί πολίτες να τοποθετηθούν επί του στρατηγικού σχεδιασμού και να εκθέσουν τις απόψεις τους για τους στόχους, τους άξονες και τα μέτρα που προτείνονται.

Μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης επί του στρατηγικού σχεδιασμού ακολουθεί το στάδιο της ολοκλήρωσης του σχεδιασμού και της ανάλυσής του σε συγκεκριμένα έργα με χρονικές προτεραιότητες. Το στάδιο αυτό θα ακολουθήσει εκτενής κοινωνικός διάλογος και δημόσια διαβούλευση τόσο στα ορισμένα όργανα διαβούλευσης, όσο και στην τοπική κοινωνία, προκειμένου ο επιχειρησιακός σχεδιασμός να περιβληθεί με τη μεγαλύτερη δυνατή αποδοχή.

2. ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΚΑΙ ΟΙ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Η αναλυτική καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης του Δήμου Φλώρινας σε πολλαπλά επίπεδα και ο εντοπισμός ορισμένων κρίσιμων ζητημάτων τοπικής ανάπτυξης συνιστούν ένα ολοκληρωμένο σώμα πληροφοριών, με βάση το οποίο είναι δυνατός ο προσδιορισμός ενός μεσοπρόθεσμου αναπτυξιακού οράματος για την περιοχή.

Το **μεσοπρόθεσμο αναπτυξιακό όραμα** αποτελεί ουσιαστικά την επιθυμητή κατάσταση στην οποία επιδιώκεται να βρεθεί ο Δήμος Φλώρινας στα επόμενα χρόνια. Η διατύπωση του μεσοπρόθεσμου αναπτυξιακού οράματος αφορά τόσο στη γενικότερη εικόνα της περιοχής του Καλλικρατικού Δήμου Φλώρινας, όσο και στην προοπτική μελλοντικής εξέλιξης του Δήμου ως οργανισμού σχεδιασμού, λήψης και υλοποίησης αποφάσεων και αναπτυξιακών πολιτικών.

Με δεδομένα τα γεωφυσικά, οικονομικοκοινωνικά και οικιστικά χαρακτηριστικά του Δήμου Φλώρινας, καθώς επίσης και τις πρώτες προσεγγίσεις των κρίσιμων ζητημάτων τοπικής ανάπτυξης, το **μεσοπρόθεσμο αναπτυξιακό όραμα** για την περιοχή του Καλλικρατικού Δήμου Φλώρινας διατυπώνεται ως εξής:

Η δημιουργία κατάλληλων υποδομών, η εξασφάλιση συνθηκών και η αξιοποίηση ευκαιριών - προκλήσεων - συγκριτικών πλεονεκτημάτων για την ισόρροπη ανάπτυξη ολόκληρης της περιοχής του Δήμου, με βιώσιμες και αποδοτικές οικονομικές δραστηριότητες, με κοινωνική συνοχή και αλληλεγγύη, με σεβασμό στον πολιτισμό και το φυσικό περιβάλλον.

Ο γενικός αυτός προσανατολισμός του οραματικού στόχου του Δήμου Φλώρινας για τα ερχόμενα χρόνια εξειδικεύεται μέσα από την **υιοθέτηση συγκεκριμένων αρχών** που διέπουν, κατ' αρχήν το σχεδιασμό και στη συνέχεια την υλοποίηση του συνόλου των αναπτυξιακών δράσεων. Οι βασικότερες από τις αρχές αυτές συνοψίζονται ως εξής:

- ✓ Διαφύλαξη και βελτίωση της ποιότητας ζωής σε όλες τις Τοπικές Κοινότητες
- ✓ Ισόρροπη ανάπτυξη ανάμεσα στο αστικό κέντρο της Φλώρινας και στους μικρότερους οικισμούς
- ✓ Διασφάλιση ποιότητας στα έργα και στις δράσεις σε κάθε αναπτυξιακό τομέα
- ✓ Θετική αξιοποίηση της θέσης του Δήμου στη διασυνοριακή περιοχή με ΠΓΔΜ και Αλβανία
- ✓ Αξιοποίηση της θέσης του Δήμου σε σχέση με τους υπόλοιπους διοικητικούς σχηματισμούς (Περιφέρεια, όμοροι Δήμοι) της ευρύτερης περιοχής
- ✓ Δημιουργία συνθηκών υγιούς και βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης σε όλους τους παραγωγικούς τομείς

- ✓ Ανάπτυξη και δημιουργική αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού της περιοχής
- ✓ Σεβασμός στο οικοπολιτιστικό απόθεμα της περιοχής

Η οργάνωση και λειτουργία του Δήμου Φλώρινας ως μηχανισμού σχεδιασμού, διοικητικής υποστήριξης, υλοποίησης και ελέγχου των αναπτυξιακών δράσεων για την περιοχή συνιστά την πλέον κρίσιμη παράμετρο από όσες δύναται να διασφαλίσουν την επιτυχή εφαρμογή ενός συγκροτημένου αναπτυξιακού στρατηγικού σχεδιασμού. Η αποτελεσματικότητα του Δήμου – οργανισμού στο νέο πλαίσιο που έχει πλέον τεθεί από την εφαρμογή του Καλλικράτη απαιτεί τον προσδιορισμό - σε ένα πρώτο επίπεδο - ενός **μεσοπρόθεσμου οράματος εσωτερικής ανάπτυξης**, το οποίο διατυπώνεται ως εξής:

Η δημιουργία ενός οργανισμού με σύγχρονη υλικοτεχνική υποδομή, σαφή οργανωτική διάρθρωση και λειτουργία, επαρκές, ορθολογικά κατανεμημένο και εκπαιδευμένο προσωπικό, ενός οργανισμού, ο οποίος μέσα από συγκεκριμένο σύστημα προγραμματισμού, υλοποίησης και ελέγχου διατομεακών δράσεων και έργων, αφενός θα συνιστά το βασικό μοχλό υποστήριξης της αναπτυξιακής προσπάθειας της περιοχής και αφετέρου θα παρέχει γρήγορα και εύκολα υψηλού επιπέδου υπηρεσίες στους πολίτες ολόκληρου του Δήμου Φλώρινας.

Η προσέγγιση αυτού του οραματικού στόχου για την εσωτερική λειτουργία του Δήμου Φλώρινας μπορεί να επιτευχθεί μέσα από την **εφαρμογή συγκεκριμένων αρχών**, οι οποίες συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- ✓ Διαφάνεια στη λήψη αποφάσεων
- ✓ Σεβασμός των αρχών της ανοιχτής και συμμετοχικής διακυβέρνησης
- ✓ Χρηστή διαχείριση και διοίκηση
- ✓ Πιστή και αποτελεσματική υποστήριξη του στρατηγικού αναπτυξιακού σχεδιασμού της περιοχής
- ✓ Συνεργασία με όλους τους τοπικούς κοινωνικούς, οικονομικούς, πολιτιστικούς και άλλους φορείς

3. Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Με την επιλογή της αναπτυξιακής στρατηγικής του Δήμου Φλώρινας μέσα από συγκεκριμένες διαδικασίες και κριτήρια οριοθετείται ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο μεσοπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης βιώσιμης ανάπτυξης, με την πρόταση ενός ορθολογικού μοντέλου επαναπροσδιορισμού του ρόλου της περιοχής και με την αξιοποίηση όλων των διαφαινόμενων ευκαιριών του εξωτερικού περιβάλλοντος.

Το μοντέλο στρατηγικού σχεδιασμού που ακολουθεί, λαμβάνει υπόψη την ανάγκη επαναπροσδιορισμού των γενικών και ειδικών στόχων τοπικής ανάπτυξης και τον απώτερο στόχο επίτευξης μιας ολοκληρωμένης μακροπρόθεσμης πορείας. Ειδικότερα, επιχειρείται η ανάλυση των βασικών αναπτυξιακών στρατηγικών στόχων, οι οποίοι προκύπτουν ως απάντηση στην αναζήτηση του νέου ρόλου που η περιοχή της Φλώρινας καλείται να παίξει σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο και άκρως ανταγωνιστικό κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον.

Κατά το σχεδιασμό της στρατηγικής ανάπτυξης της περιοχής λαμβάνονται υπόψη **σημαντικές παράμετροι**, οι οποίες σε ένα πρώτο επίπεδο σχετίζονται με τα βασικά χαρακτηριστικά, τα συγκριτικά πλεονεκτήματα και τη γενικότερη δυναμική της περιοχής του Δήμου. Οι σημαντικότερες από αυτές τις παραμέτρους είναι:

- ✓ Τα γεωφυσικά και οικιστικά χαρακτηριστικά του Δήμου
- ✓ Η γεωγραφική θέση του Δήμου στη διασυνοριακή περιοχή
- ✓ Τα χαρακτηριστικά των οικονομικών δραστηριοτήτων
- ✓ Οι νέες προοπτικές και αρμοδιότητες άσκησης τοπικής διακυβέρνησης από την εφαρμογή του Καλλικράτη

Πέρα από αυτές τις παραμέτρους, ο σχεδιασμός της αναπτυξιακής στρατηγικής για την περιοχή λαμβάνει υπόψη και μία σειρά άλλων παραμέτρων, οι οποίες σχετίζονται με το ευρύτερο εγχώριο και διεθνές περιβάλλον, μέσα στο οποίο ο Δήμος Φλώρινας καλείται να σχεδιάσει και να υλοποιήσει έργα και αναπτυξιακές δράσεις σε διάφορους τομείς. Ορισμένες από τις κρίσιμες αυτές παραμέτρους είναι:

- ✓ Οι γενικές κατευθύνσεις της ΕΕ για τα αναπτυξιακά χαρακτηριστικά των περιφερειών
- ✓ Οι πολύτιμες εμπειρίες από την υλοποίηση έργων στο πλαίσιο των προηγούμενων Κοινοτικών Πλαισίων Στήριξης (Β' και Γ' ΚΠΣ)
- ✓ Το γενικότερο μακροοικονομικό περιβάλλον που καθορίζεται από την εθνική και ευρωπαϊκή πολιτική

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα παραπάνω, σε συνδυασμό με τα στοιχεία που έχουν προκύψει από την αναλυτική αποτύπωση του προφίλ του Δήμου Φλώρινας και τον εντοπισμό των κρίσιμων ζητημάτων τοπικής ανάπτυξης, ο νέος ρόλος της περιοχής εξειδικεύεται και συγκεκριμενοποιείται μέσα από τη διατύπωση σαφών

στρατηγικών στόχων ανάπτυξης, οι οποίοι εκτός των άλλων αποτελούν ένα ποιοτικό μέτρο επιτυχίας της αναπτυξιακής πορείας. Κάθε στρατηγικός στόχος διατυπώνεται κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να περιλαμβάνει τη σκοπιμότητα και τη συμβολή του στην κοινωνική, οικονομική, και πολιτιστική ανάπτυξη της περιοχής, καθώς και στην διαφύλαξη και προστασία του φυσικού της περιβάλλοντος.

Το επόμενο στάδιο του προσδιορισμού της αναπτυξιακής στρατηγικής του Δήμου Φλώρινας έγκειται στον καθορισμό των βασικών αξόνων προτεραιότητας - παρέμβασης, στις διακριτές δηλαδή κατευθύνσεις, που υποδεικνύουν τις κύριες επιλογές για την ανάπτυξη της περιοχής σύμφωνα με τις οικονομικές και κοινωνικές ανάγκες της με μακροπρόθεσμο ορίζοντα. Οι άξονες παρέμβασης περιγράφουν το πλαίσιο των δράσεων που θα πρέπει να αναπτυχθούν, ώστε να επιτευχθούν οι στρατηγικοί στόχοι που έχουν τεθεί, με τον πλέον αποτελεσματικό και αποδοτικό τρόπο.

3.1. Γενικοί αναπτυξιακοί στρατηγικοί στόχοι Δήμου Φλώρινας

ΣΤΟΧΟΣ Α: Ισόρροπη ανάπτυξη αστικού – αγροτικού – ορεινού χώρου του Δήμου

Ο Δήμος Φλώρινας, μετά την εφαρμογή του Καλλικράτη, αποτελεί πλέον μία διακριτή γεωγραφική ενότητα (μέρος της ευρύτερης πεδιάδας της Πελαγονίας), με σαφή όρια και ποικίλα γεωφυσικά χαρακτηριστικά. Στα διοικητικά όρια του νέου Δήμου εντάσσονται πεδινές, ημιορεινές και ορεινές περιοχές, με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά σε πολλαπλά επίπεδα (κοινωνικό, οικονομικό, χωροταξικό, πολιτισμικό κλπ). Ειδικότερα, στο επίπεδο του δομημένου χώρου κυριαρχεί η πόλη της Φλώρινας, με αρκετά έντονα αστικά χαρακτηριστικά, ως προς την οικιστική ανάπτυξη, τη συγκέντρωση υπηρεσιών, τις οικονομικές δραστηριότητες, τα κοινωνικοπολιτιστικά χαρακτηριστικά των κατοίκων κλπ. Το υπόλοιπο τμήμα του Δήμου χαρακτηρίζεται από την ανάπτυξη μικρότερων ή μεγαλύτερων οικισμών, με οικιστικά και κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά αγροτικού κατά βάση χαρακτήρα.

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα παραπάνω δεδομένα χαρακτηριστικά του Δήμου Φλώρινας, είναι σχεδόν αυτονόητο ότι πρώτος και ενδεχομένως εξαιρετικά κρίσιμος στόχος είναι η ισόρροπη ανάπτυξη ανάμεσα στην πόλη της Φλώρινας και τις αγροτικές ημιορεινές και ορεινές περιοχές του Δήμου. Η επίτευξη του συγκεκριμένου στόχου προωθείται μέσα από στοχευμένες παρεμβάσεις σε διάφορους αναπτυξιακούς τομείς, οι οποίες λαμβάνουν υπόψη και σχεδιάζονται με βάση τα εξειδικευμένα χαρακτηριστικά της περιοχής/οικισμού ενδιαφέροντος. Επιπλέον, βασική παράμετρο για την επίτευξη του συγκεκριμένου στόχου αποτελεί η υιοθέτηση στο ε-

πίπεδο του σχεδιασμού και της υλοποίησης έργων και δράσεων της αρχής της συμπληρωματικότητας και της συνέργειας, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η ισόρροπη ανάπτυξη των διαφόρων περιοχών.

ΣΤΟΧΟΣ Β: Ποιότητα ζωής παντού, προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, αναβάθμιση καθημερινότητας για όλους τους πολίτες

Λαμβάνοντας υπόψη τα διαφορετικά χαρακτηριστικά της πόλης και των οικισμών του Δήμου Φλώρινας, καθώς και τη σημασία της επίτευξης του πρώτου γενικότερου στόχου της ισόρροπης ανάπτυξης, ως σημαντικότερος στη συνέχεια ιεραρχείται ο στόχος της βελτίωσης της ποιότητας της ζωής σε ολόκληρη την περιοχή του Δήμου. Η επίτευξη αυτού του στόχου φέρνει σε πρώτο πλάνο τους πολίτες, αφού η βελτίωση της ποιότητας των υποδομών κάθε τύπου (βασικά δίκτυα, μεταφορές, δημόσιοι χώροι, αναπλάσεις αισθητικής αναβάθμισης, αλλαγές στη χρήση όπου είναι απαραίτητο κλπ), αναμένεται να επιφέρει σημαντικές βελτιώσεις στην καθημερινότητα των κατοίκων όλων των οικισμών.

Παράλληλα με τις παρεμβάσεις προς την κατεύθυνση της βελτίωσης της γενικής εικόνας των οικισμών του Δήμου Φλώρινας, ζωτικής σημασίας για την περιοχή είναι και η συνεχής επιδίωξη βελτίωσης της ποιότητας του φυσικού περιβάλλοντος, το οποίο, μολονότι παρουσιάζει σημαντική ποικιλία και ομορφιά, δέχεται τα τελευταία χρόνια ισχυρές πιέσεις από τις εντεινόμενες ανθρώπινες δραστηριότητες στην περιοχή, ιδίως αυτές στον τομέα της ενέργειας (μονάδα ΑΗΣ Μελίτης, λιγνιτωρυχεία, μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στην ΠΓΔΜ κλπ). Μικρότερης κλίμακας, αλλά εξίσου σημαντικές για τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής των πολιτών, είναι και οι παρεμβάσεις που σχετίζονται με τη βελτίωση του επιπέδου καθαριότητας των οικισμών, την περαιτέρω συστηματοποίηση και αναβάθμιση της διαδικασίας αποκομιδής και διαχείρισης των απορριμμάτων, την ορθολογική διαχείριση των φυσικών πόρων (υδάτινοι, δασικοί κλπ).

ΣΤΟΧΟΣ Γ: Τοπική κοινωνία της συνοχής και της αλληλεγγύης

Σταθερά προσανατολισμένος προς τον πολίτη είναι και ο στόχος της δημιουργίας κατάλληλων συνθηκών που θα συμβάλλουν προς την κατεύθυνση της βελτίωσης της γενικότερης εικόνας της τοπικής κοινωνίας στο επίπεδο της συνοχής και της αλληλεγγύης. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην προσπάθεια ελαχιστοποίησης των φαινομένων περιθωριοποίησης των ευάλωτων κοινωνικά ομάδων, της καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού λόγω ανεργίας, την εξασφάλιση ίσων ευκαιριών για όλους στην πρόσβαση σε υπηρεσίες και αγαθά κλπ.

Για την επίτευξη αυτού του στόχου στον επιχειρησιακό σχεδιασμό του Δήμου

Φλώρινας εντάσσονται δράσεις επέκτασης παλαιότερων και δημιουργίας νέων δομών και προγραμμάτων προνοιακής υποστήριξης και φροντίδας των ευάλωτων κοινωνικά ομάδων (ηλικιωμένοι, ΑΜΕΑ, εργαζόμενες μητέρες ανήλικων τέκνων, άνεργοι κλπ). Επιπλέον, εξαιρετικά κρίσιμο στον τομέα αυτό είναι το εγχείρημα της διατήρησης και βελτίωσης των υποδομών υγείας της περιοχής, μέσα στις γενικότερες συνθήκες ανακατατάξεων στο χώρο της Δημόσιας Υγείας.

ΣΤΟΧΟΣ Δ: Βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη – δυναμική εξωστρέφεια – απασχόληση για όλους

Η μελλοντική πορεία και η επιβίωση της περιοχής εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την επιτυχημένη εφαρμογή ενός νέου οικονομικού μοντέλου, προσαρμοσμένου στις νέες συνθήκες που δημιουργούνται λόγω της εγχώριας και διεθνούς οικονομικής κρίσης. Βασική παράμετρος για την επίτευξη αυτού του στόχου είναι ο σχεδιασμός και η υλοποίηση έργων, δράσεων και προγραμμάτων, τα οποία, αφενός θα λαμβάνουν υπόψη τα συγκριτικά πλεονεκτήματα και τα χαρακτηριστικά της περιοχής (αγροτική – κτηνοτροφική οικονομία στους μικρότερους οικισμούς, Βιομηχανική Περιοχή και ενέργεια στον δευτερογενή τομέα, εμπόριο στην πόλη της Φλώρινας) και αφετέρου θα αξιοποιούν τις ενδεχόμενες ευκαιρίες που θα προκύψουν από τις διαδικασίες εξόδου από την κρίση.

Στον τομέα αυτό, η πλέον αποδοτική για το μέλλον της περιοχής στρατηγική επιλογή είναι η δυναμική αξιοποίηση της θέσης της Φλώρινας στη διασυνοριακή περιοχή με την Αλβανία και την ΠΓΔΜ. Η ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, η προώθηση ουσιαστικής συνεργασίας με παράγοντες των όμορων χωρών, η δημιουργία ενός ασφαλούς και υγιούς περιβάλλοντος για οικονομική – επενδυτική δράση συνιστούν τους βασικότερους άξονες ενός γενικότερου σχεδίου βιώσιμης ανάπτυξης.

Εξίσου σημαντικές στον τομέα αυτό είναι και οι δράσεις που επενδύουν στο ανθρώπινο δυναμικό της περιοχής - κυρίως τους οικονομικά ενεργούς πολίτες - και στοχεύουν στην περαιτέρω ανάπτυξη και αξιοποίησή του, στην αύξηση των ευκαιριών απασχόλησης. Για την επίτευξη του στόχου αυτού σχεδιάζονται δράσεις και προγράμματα που σχετίζονται με την κατάρτιση, τη γυναικεία και νεανική επιχειρηματικότητα, τις δομές παροχής τεχνογνωσίας για καινοτόμες οικονομικές/επιχειρηματικές δραστηριότητες, την ενίσχυση των νέων αγροτών, τα επαγγέλματα που συνδυάζονται με τον τουρισμό κλπ

ΣΤΟΧΟΣ Ε: Πολιτισμός από το χθες στο σήμερα - παιδεία για το μέλλον - αθλητισμός για όλους τους πολίτες

Ο σχεδιασμός και η επιτυχημένη υλοποίηση ενός συγκροτημένου σχεδίου που στοχεύει στην προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς του Δήμου, στη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών κάθε τύπου εκπαίδευσης και στη δημιουργία κατάλληλων συνθηκών άθλησης και ψυχαγωγίας για όλους τους πολίτες, θεωρείται ένας από τους σημαντικότερους δείκτες επιτυχίας μίας ολοκληρωμένης πολιτικής για την κοινωνική ευημερία.

Κομβική σημασία στην επίτευξη του στόχου αυτού είναι η επιτυχημένη «ένταξη» των πλούσιων και ποικίλων στοιχείων του πολιτιστικού αποθέματος της περιοχής στην καθημερινότητα των πολιτών. Η εξοικείωση με τα μνημεία και τους αρχαιολογικούς χώρους της περιοχής, η ουσιαστική επαφή με τον τοπικό λαϊκό πολιτισμό μέσα από τις λαογραφικές συλλογές και τα δρώμενα, η ενίσχυση και προβολή της πλούσιας σύγχρονης εικαστικής δημιουργίας στην πόλη της Φλώρινας, η συντονισμένη και αλληλοσυμπληρούμενη δράση πολιτιστικών φορέων και συλλόγων συνιστούν τις βασικές προτεραιότητες του ολοκληρωμένου σχεδίου παρεμβάσεων στον τομέα του πολιτισμού.

Στον ιδιαίτερα νευραλγικό τομέα της παιδείας, πέρα από τους συνολικούς σχεδιασμούς του αρμόδιου Υπουργείου, οι δυνατότητες παρεμβάσεων που δίνονται στο Δήμο μέσα από την εφαρμογή του Καλλικράτη είναι αυξημένες και παρέχουν περιθώρια χάραξης μίας στρατηγικής προσαρμοσμένης στις τοπικές συνθήκες και ανάγκες. Η βελτίωση των σχολικών υποδομών, η ορθολογική κατανομή πόρων και ανθρώπινου δυναμικού, η υλοποίηση πιλοτικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων στα σχολεία, διατήρηση των τμημάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης στην περιοχή μέσα από το δυναμικό επαναπροσδιορισμό της σχέσης τους με την τοπική κοινωνία, η αξιοποίηση των Νέων Τεχνολογιών, οι δράσεις Δια Βίου Μάθησης αποτελούν τα κυριότερα πεδία ανάπτυξης συγκεκριμένων πολιτικών από το Δήμο Φλώρινας.

Η ποικίλη αθλητική παράδοση της περιοχής, η οποία συνεχίζεται σήμερα από τους συλλόγους και τα αθλητικά σωματεία, συνιστά μία ισχυρή βάση για την περαιτέρω ανάπτυξη και βελτίωση των συνθηκών άθλησης των πολιτών της περιοχής. Ένα τέτοιο εγχείρημα σε επίπεδο σχεδιασμού και υλοποίησης έργων και δράσεων περνά μέσα την ολοκλήρωση και λειτουργία υποδομών (όπως το Κολυμβητήριο της πόλης), από τη βελτίωση υπαρχουσών, τον εξορθολογισμό της λειτουργίας των αθλητικών χώρων, τη βελτίωση της εικόνας και της ασφάλειάς τους, την ενίσχυση των προγραμμάτων μαζικού αθλητισμού κλπ

ΣΤΟΧΟΣ ΣΤ: Σύγχρονος Δήμος - αποτελεσματική Διακυβέρνηση

Πρόκειται ενδεχομένως για το στόχο με την κρισιμότερη σημασία στο πλαίσιο του επιχειρησιακού σχεδιασμού, υπό την έννοια ότι από την επίτευξή του εξαρτάται

σε μεγάλο βαθμό και η αναπτυξιακή πορεία ολόκληρης της περιοχής, αφού ο Δήμος Φλώρινας συνιστά τον κύριο πυλώνα σχεδιασμού, υποστήριξης και εφαρμογής τοπικών αναπτυξιακών πολιτικών.

Υπό αυτό το πρίσμα, ιδιαίτερη σημασία αποκτά η αναδιοργάνωση των υπηρεσιών του Δήμου (όπως εξάλλου προβλέπεται από το σχέδιο Καλλικράτης), με τη δημιουργία των προβλεπόμενων διευθύνσεων και τομέων, οι οποίοι αναλαμβάνουν σημαντικό μέρος του σχεδιασμού, της υποστήριξης, του ελέγχου των προβλεπόμενων διατομεακών δράσεων. Επιπλέον, στόχος είναι η βελτίωση της λειτουργίας των υπηρεσιών και των Νομικών Προσώπων του Δήμου μέσα από την αναβάθμιση της υλικοτεχνικής υποδομής, την περεταίρω ανάπτυξη του υπαλληλικού δυναμικού κλπ. Παράλληλα, δημιουργούνται νέες προϋποθέσεις για μια πιο συμμετοχική και αποτελεσματική διακυβέρνηση του νέου Δήμου, με ενεργοποίηση νέων θεσμικών οργάνων, την αξιοποίηση των Νέων Τεχνολογιών για την ενημέρωση, προβολή και δημόσια διαβούλευση επί θεμάτων τοπικού ενδιαφέροντος κλπ.

Τελικός αποδέκτης των ωφελειών από την επίτευξη του στόχου αυτού είναι ο πολίτης, ο οποίος απολαμβάνει σύγχρονες και αποκεντρωμένες υπηρεσίες, με κατά το δυνατόν ελαχιστοποίηση της γραφειοκρατίας και της ανάγκης μετακίνησης στο αστικό κέντρο της Φλώρινας.

3.2. Ειδικοί στόχοι

Ως επόμενο βήμα στον επιχειρησιακό σχεδιασμό του Δήμου Φλώρινας είναι απαραίτητη η εξειδίκευση των στρατηγικών στόχων σε **ειδικούς στόχους**, οι οποίοι ουσιαστικά συνιστούν παράγοντες επιτυχίας του προγράμματος και κρίσιμες παραμέτρους που συμβάλλουν στην αναπτυξιακή πορεία κάθε επιμέρους τομέα. Επισημαίνεται ότι για κάθε στρατηγικό στόχο προσδιορίζονται ειδικοί στόχοι, οι οποίοι βρίσκονται σε πλήρη αντιστοιχία με τη γενικότερη στρατηγική βιώσιμης ανάπτυξης της περιοχής. Παράλληλα, ο προσδιορισμός των ειδικών στόχων ανά επιμέρους γενικό στρατηγικό στόχο αναμένεται να συμβάλει και στη συγκεκριμενοποίηση των αξόνων προτεραιότητας του επιχειρησιακού σχεδίου.

ΣΤΟΧΟΣ Α: Ισόρροπη ανάπτυξη αστικού – αγροτικού – ορεινού χώρου του Δήμου

- Αξιοποίηση – ανάδειξη ιδιαίτερων χαρακτηριστικών περιοχών/οικισμών
- Αναπτυξιακές ευκαιρίες σε όλη την περιοχή του Δήμου
- Δυνατότητες εξυπηρέτησης των πολιτών σε όλους τους οικισμούς
- Συνέργεια και συνάφεια έργων/δράσεων σε όλους τους οικισμούς
- Ενίσχυση ειδικών παραγωγικών δραστηριοτήτων σε όλους τους οικισμούς

ΣΤΟΧΟΣ Β: Ποιότητα ζωής παντού, προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, αναβάθμιση καθημερινότητας για όλους τους πολίτες

- Βελτίωση συνθηκών διαβίωσης σε όλους τους οικισμούς μέσω έργων βελτίωσης τεχνικών υποδομών
- Ποιοτική και αισθητική αναβάθμιση οικιστικού περιβάλλοντος
- Ποιοτική και αισθητική αναβάθμιση των δημόσιων χώρων και υποδομών
- Βελτίωση πρόσβασης από και προς το αστικό κέντρο και όλους τους οικισμούς
- Βελτίωση όρων κυκλοφορίας οχημάτων και πεζών εντός και εκτός αστικού ιστού
- Αναβάθμιση υπηρεσιών και υποδομών καθαριότητας
- Ορθολογική διαχείριση φυσικών πόρων
- Προστασία περιοχών με έντονες περιβαλλοντικές πιέσεις
- Αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών
- Δυνατότητες αναψυχής των πολιτών σε χώρους ιδιαίτερου φυσικού κάλους

ΣΤΟΧΟΣ Γ: Τοπική κοινωνία της συνοχής και της αλληλεγγύης

- Άρση περιορισμών πρόσβασης στην ενημέρωση – πληροφόρηση όλων των κατοίκων, σε όλους τους οικισμούς
- Περιορισμός κινδύνων κοινωνικού αποκλεισμού ανέργων
- Βελτίωση όρων καθημερινής διαβίωσης των ΑΜΕΑ
- Υποστήριξη οικογενειών εργαζόμενων γονέων μέσω εξειδικευμένων δομών
- Βελτίωση όρων καθημερινής διαβίωσης ηλικιωμένων
- Διασφάλιση υψηλών υπηρεσιών υγείας για όλους τους πολίτες

ΣΤΟΧΟΣ Δ: Βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη – δυναμική εξωστρέφεια – απασχόληση για όλους

- Στήριξη της πρωτογενούς παραγωγής
- Στήριξη της μεταποιητικής δραστηριότητας προϊόντων του πρωτογενούς τομέα
- Ενίσχυση της συνεργατικότητας των παραγωγών
- Διατήρηση – στήριξη των παραδοσιακών επαγγελμάτων
- Ανάπτυξη του τριτογενούς τομέα παραγωγής
- Ανάπτυξη συστημάτων παροχής υπηρεσιών ποιότητας
- Δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών για την ανάπτυξη επιχειρηματικής δράσης

- Μείωση γραφειοκρατικών περιορισμών
- Στήριξη της καινοτόμου επιχειρηματικότητας των νέων
- Αξιοποίηση νέων τεχνολογιών στην επιχειρηματικότητα
- Ανάπτυξη ουσιαστικής οικονομικής συνεργασίας με τις όμορες περιοχές της Αλβανίας και κυρίως της ΠΓΔΜ
- Δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης σε νέους τομείς οικονομικής δραστηριότητας

ΣΤΟΧΟΣ Ε: Πολιτισμός από το χθες στο σήμερα - παιδεία για το μέλλον - αθλητισμός για όλους τους πολίτες

- Αποτελεσματική προστασία των μνημείων και χώρων πολιτισμικής κληρονομιάς
- Βελτίωση υποδομών, προβολή και δημιουργία συνθηκών επισκεψιμότητας μνημείων και χώρων πολιτισμικού ενδιαφέροντος
- Δικτύωση φορέων και εξορθολογισμός δράσεων πολιτιστικής δημιουργίας
- Διατήρηση και αναβάθμιση υποδομών και υπηρεσιών Α΄ Βάθμιας και Β΄ Βάθμιας Εκπαίδευσης
- Διασφάλιση ίσων ευκαιριών εκπαίδευσης για τα παιδιά όλων των οικισμών
- Ενίσχυση των δεσμών της τοπικής κοινωνίας με το Πανεπιστήμιο και το ΤΕΙ
- Ενεργοποίηση ενηλίκων πολιτών μέσω δομών και προγραμμάτων Δια Βίου Μάθησης
- Διασφάλιση ποιότητας συνθηκών άθλησης για όλους

ΣΤΟΧΟΣ ΣΤ: Σύγχρονος Δήμος - αποτελεσματική Διακυβέρνηση

- Αναβάθμιση διοικητικής ικανότητας του Δήμου
- Βελτίωση αποδοτικότητας υπηρεσιών και στελεχιακού δυναμικού
- Διασφάλιση διαφανούς και αποτελεσματικής οικονομικής λειτουργίας
- Επιτυχημένος συντονισμός τοπικών φορέων και προώθηση υπερτοπικών συνεργασιών
- Γρήγορη και αποτελεσματική εξυπηρέτηση όλων των πολιτών, σε όλους τους οικισμούς

3.3 Οι άξονες & τα μέτρα του προγράμματος

Άξονες προτεραιότητας Επιχειρησιακού σχεδιασμού Δήμου Φλώρινας

Η επίτευξη των έξι γενικών αναπτυξιακών στρατηγικών στόχων του Δήμου

Φλώρινας όπως αυτοί περιγράφονται στην προηγούμενη ενότητα, συνιστά τη σαφή μακροπρόθεση επιδίωξη για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της περιοχής.

Όσον αφορά στο μεσοπρόθεσμο χρονικό ορίζοντα και λαμβάνοντας υπόψη τις παραδοχές και τους περιορισμούς που καθορίζουν το διοικητικό, τεχνικό και οικονομικό πλαίσιο λειτουργίας του Δήμου Φλώρινας και κατά συνέπεια τους βαθμούς ελευθερίας και τη δυνατότητα άσκησης της αναπτυξιακής και κοινωνικής του πολιτικής, οι στόχοι αυτοί οφείλουν να μετατραπούν σε μεσοπρόθεσμους ιεραρχημένους **Άξονες Προτεραιότητας**. Πρόκειται, δηλαδή, για εκείνες τις μεσοπρόθεσμες πολιτικές επιλογές στις οποίες καταλήγει η αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης του Δήμου Φλώρινας, ενώ στην εξειδίκευσή τους λαμβάνονται υπόψη τόσο οι διατομεακές αναπτυξιακές ανάγκες, όσο και οι τοπικές ιδιαιτερότητες και απαιτήσεις.

Με τον τρόπο αυτό, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου Φλώρινας, μετατρέπεται από το αρχικό επίπεδο κάποιων μακροχρόνιων γενικών στρατηγικών επιλογών/στόχων, σ' ένα δεύτερο επίπεδο ιεραρχημένων Αξόνων Προτεραιότητας. Οι Άξονες αυτοί έχουν προκύψει και περιγράφονται ανά γενικό αναπτυξιακό στρατηγικό στόχο, συμβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο στη συγκεκριμενοποίηση του αναπτυξιακού οράματος του Δήμου σε ένα συγκροτημένο πρόγραμμα δράσης.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται επιγραμματικά οι ιεραρχημένοι Άξονες Προτεραιότητας ανά γενικό στρατηγικό αναπτυξιακό στόχο, περιγράφοντας έτσι τη δέσμη των πολιτικών που πρόκειται να υλοποιηθούν στην περιοχή του Δήμου Φλώρινας κατά τα προσεχή χρόνια.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ
ΣΤΟΧΟΣ Α: Ισόρροπη ανάπτυξη αστικού – αγροτικού – ορεινού χώρου του Δήμου	A. 1 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΦΛΩΡΙΝΑΣ
	A. 2 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ/ΠΕΔΙΝΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΧΩΝ
	A. 3 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΗΜΙΟΡΕΙΝΩΝ/ΟΡΕΙΝΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΧΩΝ
ΣΤΟΧΟΣ Β: Ποιότητα ζωής παντού, προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, αναβάθμιση καθημερινότητας για όλους	B. 1 ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΑ ΒΑΣΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ
	B. 2

τους πολίτες	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
	B. 3 ΑΙΣΘΗΤΙΚΑ ΑΝΒΑΘΜΙΣΜΕΝΟ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
	B. 4 ΚΑΘΑΡΟΙ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΣ ΟΙΚΙΣΜΟΙ
	B. 5 ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ - ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΣΤΟΧΟΣ Γ: Τοπική κοινωνία της συνοχής και της αλληλεγγύης	Γ. 1 ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΠΑΙΔΙΩΝ
	Γ. 2 ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΓΥΝΑΙΚΩΝ
	Γ. 3 ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ
	Γ. 4 ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ
	Γ. 5 ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΑΜΕΑ
	Γ. 6 ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΕΥΑΛΩΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΟΜΑΔΩΝ
	Γ. 7 ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΑΝΕΡΓΩΝ
	Γ. 8 ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
ΣΤΟΧΟΣ Δ: Βιώσιμη οικονομική α- νάπτυξη - δυναμική εξωστρέφεια - α- πασχόληση για όλους	Δ. 1 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ
	Δ. 2 ΝΕΑΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ - ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ
	Δ. 3 ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ
	Δ. 4

	ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΑΝΕΡΓΙΑΣ
ΣΤΟΧΟΣ Ε: Πολιτισμός από το χθες στο σήμερα - παιδεία για το μέλλον - αθλητισμός για όλους τους πολίτες	E. 1 ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΜΝΗΜΕΙΩΝ – ΕΠΙΣΚΕΨΙΜΩΝ ΧΩΡΩΝ
	E. 2 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ
	E. 3 ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
	E. 4 ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ – ΕΝΕΡΓΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ
	E. 5 ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΑΘΛΗΣΗΣ
ΣΤΟΧΟΣ ΣΤ: Σύγχρονος Δήμος - αποτελεσματική Διακυβέρνηση	ΣΤ. 1 ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΔΗΜΟΥ
	ΣΤ. 2 ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
	ΣΤ. 3 ΑΝΟΙΧΤΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ
	ΣΤ. 4 ΠΟΙΟΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ

Εξειδίκευση δράσεων (Μέτρα) ανά Άξονα Προτεραιότητας

Μετά τον προσδιορισμό των γενικών αναπτυξιακών στρατηγικών στόχων και την ιεράρχηση των Αξόνων Προτεραιότητας, το Επιχειρησιακό Σχέδιο του Δήμου Φλώρινας μετεξελίσσεται σε Προγραμματισμένες Δράσεις (Μέτρα) που θα υλοποιηθούν κατά τα προσεχή έτη, στα πλαίσια καθενός από τους συγκεκριμένους Άξονες Προτεραιότητας που ανήκουν.

Ο πίνακας προγραμματισμού που ακολουθεί παρέχει τη δυνατότητα παρακολούθησης των προγραμματικών δράσεων (Μέτρων), οι οποίες διατυπώνονται ως αποτέλεσμα της λεπτομερούς εξέτασης των συγκεκριμένων χαρακτηριστικών της περιοχής (S.W.O.T. Analysis), της διοικητικής και διαχειριστικής ικανότητας των αρμόδιων υπηρεσιών του Δήμου, καθώς επίσης και των πολιτικών επιλογών και ιεραρχήσεων που προτάθηκαν στη φάση αυτή από τη Δημοτική Αρχή.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΜΕΤΡΑ
ΣΤΟΧΟΣ Α: Ισόρροπη ανάπτυξη αστικού - αγροτικού - ορεινού χώρου του Δήμου	A. 1 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΦΛΩΡΙΝΑΣ	A. 1.1 <i>Αστική Οδοποιία</i>
		A. 1.2 <i>Σχεδιασμός πολεοδομικής επέκτασης</i>
		A. 1.3 <i>Αξιοποίηση και ανάπτυξη ελεύθερων δημόσιων χώρων</i>
	A. 2 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ/ΠΕΔΙΝΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΧΩΝ	A. 2.1 <i>Βελτίωση οδικής σύνδεσης αγροτικών/πεδινών οικισμών με το αστικό κέντρο</i>
		A. 2.2 <i>Αγροτική οδοποιία</i>
		A. 2.3 <i>Αναδασμοί</i>
		A. 2.4 <i>Προστασία/βελτίωση ποιότητας/διαχείριση υδάτινου δυναμικού πεδινών περιοχών</i>
	A. 3 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΗΜΙΟΡΕΙΝΩΝ/ΟΡΕΙΝΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΧΩΝ	A. 3.1 <i>Βελτίωση οδικής σύνδεσης ημιορεινών/ορεινών οικισμών με το αστικό κέντρο</i>
		A. 3.2 <i>Αγροτική - δασική οδοποιία</i>
		A. 3.3

		<i>Ανάπτυξη ειδικών/εναλλακτικών μορφών τουρισμού</i>
		<i>A. 3.4 Προστασία δασικού περιβάλλοντος ορεινών όγκων</i>
		<i>A. 3.5 Προστασία - ανάδειξη - βελτίωση επισκεψιμότητας παραδοσιακών οικισμών</i>

ΓΕΝΙΚΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΜΕΤΡΑ
<p>ΣΤΟΧΟΣ Β: Ποιότητα ζωής παντού, προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, αναβάθμιση καθημερινότητας για όλους τους πολίτες</p>	<p>B. 1 ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΑ ΒΑΣΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ</p>	<p><i>B. 1. 1</i> <i>Συντήρηση δικτύου ύδρευσης Φλώρινας</i></p>
		<p><i>B. 1. 2</i> <i>Συντήρηση δικτύων ύδρευσης Τοπικών Κοινοτήτων</i></p>
		<p><i>B. 1. 3</i> <i>Συντήρηση δικτύου αποχέτευσης Φλώρινας</i></p>
		<p><i>B. 1. 4</i> <i>Συντήρηση δικτύων αποχέτευσης Τοπικών Κοινοτήτων</i></p>
		<p><i>B. 1. 5</i> <i>Συντήρηση δικτύου ηλεκτροδότησης Φλώρινας</i></p>
		<p><i>B. 1. 6</i> <i>Συντήρηση δικτύων ηλεκτροδότησης Τοπικών Κοινοτήτων</i></p>
	<p>B. 2 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ</p>	<p><i>B. 2. 1</i> <i>Σύνταξη κυκλοφοριακής μελέτης Φλώρινας</i></p>
		<p><i>B. 2. 2</i> <i>Πρόγραμμα ανακατασκευής/συντήρησης πεζοδρομίων - νησίδων - διαβάσεων</i></p>
		<p><i>B. 2. 3</i> <i>Πρόγραμμα διαμόρφωσης εισόδων της πόλης της Φλώρινας</i></p>

		<i>B. 2. 4 Πρόγραμμα χώρων στάθμευσης</i>
B. 3 ΑΙΣΘΗΤΙΚΑ ΑΝΒΑΘΜΙΣΜΕΝΟ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		<i>B. 3. 1 Συντήρηση πλατειών, κοινόχρηστων χώρων, παιδικών χαρών Τοπικών Διαμερισμάτων</i>
		<i>B. 3. 2 Πρόγραμμα αποκατάστασης όψεων κτιρίων στο εμπορικό-ιστορικό κέντρο Φλώρινας</i>
		<i>B. 3. 3 Πρόγραμμα ανάπλασης ποταμού Σακουλέβα</i>
		<i>B. 3. 4 Πρόγραμμα κατεδαφίσεων επικίνδυνων κτιρίων</i>
B. 4 ΚΑΘΑΡΟΙ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΣ ΟΙΚΙΣΜΟΙ		<i>B. 4. 1 Αναβάθμιση συστήματος καθαριότητας/αποκομιδής σκουπιδιών της Φλώρινας και των οικισμών</i>
		<i>B. 4. 2 Εκσυγχρονισμός στόλου μηχανημάτων έργου & απορριμματοφόρων</i>
		<i>B. 4. 3 Αναβάθμιση συστήματος κάδων απορριμμάτων – καθαρισμού – απολύμανσης</i>
		<i>B. 4. 4 Επέκταση προγράμματος ανακύκλωσης</i>

		υλικών
		B. 4. 5 Πρόγραμμα καθαρισμού δρόμων
		B. 4. 6 Πρόγραμμα καθαρισμού – απόφραξης φρεατίων
		B. 4. 7 Πρόγραμμα περιορισμού αφισορύπανσης
	B. 5 ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ – ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	B. 5. 1 Πρόγραμμα ανάπτυξης νέων χώρων πράσινου – δενδροφυτεύσεις
		B. 5. 2 Πρόγραμμα αναβάθμισης χώρων πράσι- νου σε κοινόχρηστους χώρους οικισμών
		B. 5. 3 Πρόγραμμα καθαρισμού – αναβάθμισης ποταμού Σακουλέβα
		B. 5. 4 Πρόγραμμα καθαρισμού – αναβάθμισης ποταμών και ρεμάτων οικισμών
		B. 5. 5 Αναβάθμιση – αξιοποίηση περιαστικού δάσους Φλώρινας
		B. 5. 6 Αξιοποίηση αργούντων υποδομών ενημέ- ρωσης, ευαισθητοποίησης και ψυχαγωγί- ας

ΓΕΝΙΚΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΜΕΤΡΑ
ΣΤΟΧΟΣ Γ: Τοπική κοινωνία της συνοχής και της αλληλεγγύης	Γ. 1 ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΠΑΙΔΙΩΝ	Γ. 1. 1 Συντήρηση – αναβάθμιση σχολικών κτιρίων και αύλιων χώρων
		Γ. 1. 2 Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών (ΚΔΑΠ)
	Γ. 2 ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	Γ. 2. 1 Αναβάθμιση λειτουργίας Βρεφονηπιακών Σταθμών Τοπικών Κοινοτήτων
		Γ. 2. 2 Προγράμματα ψυχοκοινωνικής υποστήριξης μητέρας
	Γ. 3 ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ	Γ. 3. 1 Ψυχοκοινωνική υποστήριξη μονογονεϊκών οικογενειών/άγαμων μητέρων
		Γ. 3. 2 Πρόγραμμα Συμβουλευτικής υποστήριξης γονέων - οικογένειας
	Γ. 4 ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ	Γ.4.1 Αναβάθμιση Λειτουργίας Κ.Α.Π.Η.
		Γ.4.2 Αναβάθμιση Λειτουργίας Κ.Η.Φ.Η.
		Γ.4.3 Πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι»
		Γ.4.4 Προγράμματα ψυχαγωγίας - εκδρομών

	Γ. 5 ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΑΜΕΑ	<i>Γ.5.1 Δημιουργία υποδομών κίνησης - πρόσβασης σε δημόσιους χώρους και κτίρια</i>
		<i>Γ.5.2 Πρόγραμμα Επαγγελματικής Υποστήριξης</i>
		<i>Γ.5.3 Πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι»</i>
	Γ. 6 ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΕΥΑΛΩΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΟΜΑΔΩΝ	<i>Γ.6.1 Προγράμματα υποστήριξης – ενσωμάτωσης μεταναστών</i>
		<i>Γ.6.2 Προγράμματα υποστήριξης Τσιγγάνων</i>
	Γ. 7 ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΑΝΕΡΓΩΝ	<i>Γ.7.1 Ενίσχυση δομών συμβουλευτικών - υποστηρικτικών υπηρεσιών</i>
		<i>Γ.7.2 Προγράμματα κατάρτισης</i>
	Γ. 8 ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	<i>Γ.8.1 Ενίσχυση λειτουργίας ΓΝΦ</i>
		<i>Γ.8.2 Ενίσχυση λειτουργίας Αγροτικών Ιατρείων Τοπικών Κοινοτήτων</i>
		<i>Γ.8.3 Ενίσχυση λειτουργίας Κέντρου Πρόληψης κατά των Εξαρτήσεων</i>
		<i>Γ.8.4 Προγράμματα Προληπτικής Ιατρικής</i>

		<i>Γ.8.5 Προγράμματα Ψυχικής Υγείας</i>
		<i>Γ.8.6 Λειτουργία Τράπεζας Αίματος</i>

ΓΕΝΙΚΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΜΕΤΡΑ
<p align="center">ΣΤΟΧΟΣ Δ: Βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη – δυναμική εξωστρέφεια – απασχόληση για όλους</p>	<p align="center">Δ. 1 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ</p>	Δ.1.1 <i>Αναδιάρθρωση καλλιεργειών</i>
		Δ.1.2 <i>Εκσυγχρονισμός κτηνοτροφικής παραγωγής/μονάδων</i>
		Δ.1.3 <i>Διατήρηση – ενίσχυση παραδοσιακών επαγγελμάτων</i>
		Δ.1.4 <i>Αναβάθμιση εμπορικού κέντρου Φλώρινας</i>
		Δ.1.5 <i>Ενίσχυση τριτογενούς τομέα παραγωγής</i>
	<p align="center">Δ. 2 ΝΕΑΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ</p>	Δ.2.1 <i>Ενίσχυση νεανικής επιχειρηματικότητας</i>
		Δ.2.2 <i>Ενίσχυση γυναικείας επιχειρηματικότητας</i>
		Δ.2.3 <i>Δημιουργία δομών υποστήριξης νέων επιχειρηματιών</i>
		Δ.2.4 <i>Δημιουργία νέων ευρυζωνικών δικτύων</i>
		Δ.2.5 <i>Προβολή τοπικών επιχειρήσεων</i>
		Δ.2.6

		Υλοποίηση πιλοτικών ερευνητικών προγραμμάτων νέων επιχειρήσεων σε συνεργασία με ΑΕΙ και ΤΕΙ της περιοχής
		Δ.3.1 Δημιουργία δομής υποστήριξης της επιχειρηματικότητας στη διασυνοριακή περιοχή
Δ. 3 ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ		Δ.3.2 Δικτύωση – συνεργασία με οικονομικούς φορείς της Αλβανίας και ΠΓΔΜ
		Δ.3.3 Βελτίωση υποδομών πρόσβασης στη διασυνοριακή περιοχή
		Δ.3.4 Ενίσχυση τουριστικής κίνησης
	Δ. 4 ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΑΝΕΡΓΙΑΣ	
		Δ.4.2 Δημιουργία Παρατηρητηρίου Απασχόλησης
		Δ.4.3 Λειτουργία δομής ενημέρωσης και παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών σε άνεργους
		Δ.4.4 Υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης σε καινοτόμες οικονομικές δραστηριότητες

ΓΕΝΙΚΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΜΕΤΡΑ
<p align="center">ΣΤΟΧΟΣ Ε: Πολιτισμός από το χθες στο σήμερα - παιδεία για το μέλλον - αθλητισμός για όλους τους πολίτες</p>	<p>Ε. 1 ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΜΝΗΜΕΙΩΝ - ΕΠΙΣΚΕΨΙΜΩΝ ΧΩΡΩΝ</p>	<p><i>E.1.1</i> Πρόγραμμα βελτίωσης επισκεψιμότητας τόπων ιστορικού – αρχαιολογικού ενδιαφέροντος</p>
		<p><i>E.1.2</i> Δημιουργία θεματικής πολιτιστικής διαδρομής Δήμου Φλώρινας</p>
		<p><i>E.1.3</i> Δημιουργία ψηφιακού πολιτιστικού χάρτη – πολιτιστικού δυναμικού Δήμου Φλώρινας</p>
	<p>Ε. 2 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ</p>	<p><i>E.2.1</i> Πρόγραμμα λειτουργίας Λαογραφικών Συλλογών Δήμου Φλώρινας</p>
		<p><i>E.2.2</i> Πρόγραμμα συντήρησης χώρων πολιτισμού Δήμου Φλώρινας</p>
		<p><i>E.2.3</i> Ενίσχυση εκδηλώσεων νέων καλλιτεχνών Σχολής Καλών Τεχνών Φλώρινας</p>
		<p><i>E.2.4</i> Δικτύωση – συντονισμός πολιτιστικών φορέων</p>
		<p><i>E.2.5</i> Ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων</p>
	<p>Ε. 3</p>	<p><i>E.3.1</i></p>

	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	<i>Κτιριολογικό πρόγραμμα Σχολικών κτιρίων Δήμου Φλώρινας</i>
	Ε. 4 ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ – ΕΝΕΡΓΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ	<i>E.4.1 Λειτουργία Κέντρου Δια Βίου Μάθησης- Προγραμμάτων Εκπαίδευσης Ενηλίκων</i>
		<i>E.4.2 Αναβάθμιση – επέκταση λειτουργίας Δημοτικής Βιβλιοθήκης</i>
	Ε. 5 ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΑΘΛΗΣΗΣ	<i>E.5.1 Πρόγραμμα συντήρησης - αναβάθμισης χώρων άθλησης Δήμου</i>
		<i>E.5.2 Λειτουργία Κολυμβητηρίου Δήμου Φλώρινας</i>
		<i>E.5.3 Σχεδιασμός – υλοποίηση προγραμμάτων μαζικού αθλητισμού</i>

ΓΕΝΙΚΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΜΕΤΡΑ
<p align="center">ΣΤΟΧΟΣ ΣΤ: Σύγχρονος Δήμος - αποτελεσματική Διακυβέρνηση</p>	<p align="center">ΣΤ. 1 ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΔΗΜΟΥ</p>	<p><i>ΣΤ.1.1</i> <i>Αναβάθμιση υλικοτεχνικής υποδομής υπηρεσιών</i></p>
		<p><i>ΣΤ.1.2</i> <i>Εφαρμογή κανονισμών αναδιοργάνωσης υπηρεσιών</i></p>
		<p><i>ΣΤ.1.3</i> <i>Ανάπτυξη – επιμόρφωση ανθρώπινου δυναμικού</i></p>
		<p><i>ΣΤ.1.4</i> <i>Αναδιοργάνωση Δημοτικών Επιχειρήσεων και ΝΠΔΔ</i></p>
		<p><i>ΣΤ.1.5</i> <i>Ηλεκτρονικό Σύστημα Διοίκησης</i></p>
	<p align="center">ΣΤ. 2 ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ</p>	<p><i>ΣΤ.2.1</i> <i>Πολυετής οικονομικός προγραμματισμός</i></p>
		<p><i>ΣΤ.2.2</i> <i>Αξιοποίηση δημοτικής ακίνητης περιουσίας</i></p>
		<p><i>ΣΤ.2.3</i> <i>Πρόγραμμα βελτίωσης εισπραξιμότητας εσόδων</i></p>
		<p><i>ΣΤ.2.4</i> <i>Ετήσιοι Ανοιχτοί Δημόσιοι Απολογισμοί</i></p>
	<p align="center">ΣΤ. 3</p>	<p><i>ΣΤ.3.1</i> <i>Πρόγραμμα ενημέρωσης και δημόσιας</i></p>

	ΑΝΟΙΧΤΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ	διαβούλευσης
		ΣΤ.3.2 Διεξαγωγή τοπικών δημοψηφισμάτων
		ΣΤ.3.3 Ετήσιοι Δημόσιοι Απολογισμοί Δράσης Δήμου
	ΣΤ. 4 ΠΟΙΟΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ	ΣΤ.4.1 Πρόγραμμα παροχής υπηρεσιών σε όλες τις Τοπικές Κοινότητες
ΣΤ.4.2 Αναβάθμιση λειτουργίας ΚΕΠ		